

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SUTIKIMO
REORGANIZUOTI REGIONINIŲ PARKŲ IR REZERVATŲ DIREKCIJAS“ PROJEKTO
(TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP NR. 22-180); (TAIS NR. 22-612(2))**

2022-02-14   Nr. NV-366

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija bendradarbiaujant su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba.

2. Projekto tikslas – Vyriausybės sutikimas reorganizuoti biudžetines įstaigas (Anykščių regioninio parko direkciją, Aukštadvario regioninio parko direkciją, Dubysos regioninio parko direkciją, Nemuno deltos regioninio parko direkciją), siekiant tobulinti saugomų teritorijų apsaugą ir tvarkymą įgyvendinančių institucijų veiklą, sumažinti biudžetinių įstaigų skaičių, optimizuoti jų veiklą, užtikrinant racionalų materialinių, finansinių ir žmogiškųjų išteklių naudojimą.

3. Dabartinė situacija:

- Aplinkos ministerijai pavaldi Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (toliau – Tarnyba) vykdo 33-jų saugomų teritorijų direkcijų steigėjo funkcijas: 2 valstybinių gamtinių rezervatų, 1 biosferos rezervato, 4 nacionalinių parkų ir 26 regioninių parkų. Nacionalinių parkų, rezervatų ir regioninių parkų direkcijų pajėgumai skiriasi: nacionalinių parkų direkcijose yra po 35–37 pareigybes, o regioninių parkų ir rezervatų direkcijose – nuo 6 iki 18 pareigybių, t. y. visos regioninių parkų ir rezervatų direkcijos patenka į labai mažų įstaigų (iki 20 darbuotojų) kategoriją. Daugumoje regioninių parkų ir rezervatų direkcijų (net 25-iose, t. y. 86 proc.) dirba po 6–9 darbuotojus, tarp jų – ir bendrųjų funkcijų specialistai (vadovai, finansininkai, kt.), ir biologinės įvairovės, kraštovaizdžio apsaugos, darbo su lankytojais specialistai, ir teritorijų, objektų priežiūros darbininkai. Daugumoje direkcijų kiekvienai iš išvardytų veiklos sričių skirta tik po vieną specialistą, šis, be tiesioginių pareigų, vykdo ir bendrąsias, darbo su visuomene, ir kitas įvairių sričių funkcijas, todėl sudėtinga užtikrinti kokybiškus sprendimus, taip pat nėra galimybės pavesti direkcijoms vykdyti naujas užduotis, susijusias su Europos žaliuoju kursu ir (ar) poreikiu perduoti Aplinkos ministerijai nebūdingas gamtos apsaugos politikos įgyvendinamąsias funkcijas, o Tarnybai – nebūdingas regioninio ir vietos įgyvendinamąsias funkcijas, kurios direkcijose gali būti vykdomos efektyviausiai.
- Tobulinant saugomų teritorijų valdymo sistemą ir kuriant naują jos institucinį modelį, siekiama:
  - išgryninti saugomų teritorijų sistemos vykdomas funkcijas – atskirti politikos formavimo ir reglamentavimo, nacionalinio ir regioninio įgyvendinimo lygmenis, pakoreguoti ar panaikinti neaiškias, besidubliuojančias, perteklines funkcijas;
  - praplėsti saugomų teritorijų sistemoje įgyvendinamas funkcijas – sistemą optimizuojančiais sprendimais sudaryti sąlygas ateityje didinti saugomų teritorijų plotą ir įgyvendinti gamtos apsaugos funkcijas ne tik saugomų teritorijų ribose;
  - daugiau dėmesio skirti prevencinei veiklai – teritorijų ir objektų priežiūrai, konsultuoti asmenis, teikti informaciją ir kt.;
  - gerinti priimamų administracinių sprendimų kokybę – saugomų teritorijų direkcijose užtikrinti darbuotojų specializaciją, profesinio bendradarbiavimo galimybes, suteikti reikiamą teisinę ir metodologinę pagalbą ir kt.;
  - optimizuoti sistemoje vykdomas bendrąsias funkcijas – užtikrinti, kad joms įgyvendinti būtų skiriama racionali biudžeto lėšų dalis, sudaryti sąlygas institucijoms užtikrinti efektyvų valdymą ir administravimą ir kt.;
  - išsaugoti darbo vietas regionuose – pertvarkos sprendimus derinti su esamais žmogiškaisiais ir kitais ištekliais, sudaryti sąlygas darbuotojams pasirinkti darbo vietas, prirėikus – persikvalifikuoti, pasiūlyti regionuose darbo vietas įvairių kvalifikacijų specialistams.

- Įgyvendinant šiuos uždavinius, be kitų priemonių, siūloma reorganizuoti 29 regioninių parkų, valstybinių gamtinių ir biosferos rezervatų direkcijas sujungiant jas, atsižvelgus į etnografinius regionus, į 4 naujus juridinius asmenis: Aukštaitijos saugomų teritorijų direkciją, Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkciją, Žemaitijos saugomų teritorijų direkciją, Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkciją.
- Po reorganizavimo iš viso veiks 4 nacionalinių parkų ir 4 regionų saugomų teritorijų direkcijos;
- Sukurtos regiono saugomų teritorijų direkcijos buveinė bus vienoje iš esamų direkcijų (logistiškai patogiausioje vietoje). Naujų patalpų sujungtos direkcijos centrinei administracijai nereikės, joje dirbančių asmenų fizinės darbo vietos galės būti įrengtos bet kurioje pertvarkos metu reorganizuojamoje direkcijoje.

4. Projekto esmė:

- Vyriausybė sutinka, kad būtų reorganizuojamos šios biudžetinės įstaigos:
  - Anykščių regioninio parko direkcija;
  - Aukštadvario regioninio parko direkcija;
  - Dubysos regioninio parko direkcija;
  - Nemuno deltos regioninio parko direkcija.
- Nustatoma, kad reorganizavimo tikslas – tobulinti saugomų teritorijų apsaugą ir tvarkymą įgyvendinančių institucijų veiklą, sumažinti biudžetinių įstaigų skaičių, optimizuoti jų veiklą, užtikrinant racionalų materialinių, finansinių ir žmogiškųjų išteklių naudojimą;
- Reorganizuojamos biudžetinės įstaigos – Anykščių, Asvejos, Aukštadvario, Biržų, Dieveniškių istorinio, Dubysos, Kauno marių, Krekenavos, Kurtuvėnų, Metelių, Nemuno deltos, Nemuno kilpų regioninio, Neries, Pagramančio, Pajūrio, Panemunių, Rambyno, Salantų, Sartų ir Gražutės, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos, Vištyčio, Žagarės regioninių parkų direkcijos, Kamanų, Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato direkcijos, Žuvinto biosferos rezervato direkcija;
- Po reorganizavimo veiksiančios biudžetinės įstaigos – Aukštaitijos, Dzūkijos-Suvalkijos, Žemaitijos, Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – direkcijos) – vykdys Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, kituose įstatymuose ir teisės aktuose nustatytas funkcijas;
- Po reorganizavimo veiksiančių direkcijų savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

5. Derinimas:

- Be pastabų suderinta su Finansų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Aplinkos projektų valdymo agentūra;
- Teisingumo ministerija informavo, kad išvados neteiks, nes tai yra nenorminis teisės aktas. Kultūros ministerija per nustatytą laikotarpį pastabų nepateikė;
- Gautas Lazdijų rajono savivaldybės pritarimas Nutarimo projektui ir Vilniaus, Anykščių, Klaipėdos, Vilkaviškio ir Joniškio rajonų savivaldybių raštai dėl planuojamos saugomų teritorijų valdymo sistemos pertvarkos ir Nutarimo projekto, kuriuose reiškiamas susirūpinimas, kad, sujungus dabartines saugomų teritorijų direkcijas į didesnes regionų saugomų teritorijų direkcijas, sumažės paslaugų prieinamumas regioninių parkų gyventojams, gali sutrikti savivaldybių administracijų ir regioninių parkų direkcijų bendradarbiavimas, regioninių parkų tvarkymo ir priežiūros darbų planavimas, vykdymas, būtinų operatyvių sprendimų priėmimas ir kt.;
- Nutarimo projektui Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė išvados Nutarimo projektui dar nepateikė.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatyta parengti ir įgyvendinti saugomų teritorijų institucijų sistemos pertvarkos projektą – sukurti naują, efektyvesnę gamtos būklės stebėsenos, analizės, atkūrimo veiksmų planavimo ir įgyvendinimo visos šalies teritorijoje institucinį modelį (6.4.2. veiksmas).

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Ekonomikos politikos grupės vyresnioji patarėja

Jurgita Gaižiūnienė

Jurgita Gaižiūnienė, tel. +37070663780, el. p.
jurgita.gaiziuniene@lrv.lt